

“Gedeelde waarden, Moslims in het CDA”: een vanzelfsprekendheid in een democratische partij op christelijke grondslag.

Souaad Chakor, 2de generatie moslima, hield een interessante inleiding over de geschiedenis van Moslims in Nederland. Ze sprak uit ervaring over de omslag in denken in Nederland als gevolg van 9-11 en de moord op van Gogh. Politieke opvattingen werden veel rechtser en er was sociale segregatie. Ook maakte ze duidelijk wat de aard is van de verschillen voor 1ste, 2de en 3de generaties moslims. De eerste generatie kwam als goedkope arbeider. De kinderen van de 1ste generatie waren tolk voor hun ouders. Met name deze tweede generatie groeide op in twee culturen en met twee identiteiten. De derde generatie heeft weinig problemen en gaat vaak tot de middenklasse behoren. Ons land telt 950 000 moslims. Van alle moslims in Nederland is 70% van Turkse of Marokkaanse afkomst. Souaad stelde dat diversiteit een verrijking is binnen het CDA en dat Moslims en Christenen een gelijkwaardige inspiratiebron zijn voor het CDA. We kijken als mensen, vanuit het christen zijn of islamiet zijn naar de samenleving en niet vanuit de bijbel of de koran.

Het duiden van verschillen tussen christenen en moslims creëert inzicht en begrip, maar in de discussie lag de nadruk op overeenkomsten. Godsdienstvrijheid (Art. 6 van de grondwet) leidde tot debat over ambtenaren met gewetensbezwaren (‘weigerambtenaar’): ondanks het principiële aspect hieraan kwam deze discussie uit op praktische en lokale oplossingen voor een probleem dat gezien werd als tijdelijk van aard is. Discussie was er ook over de rol van de overheid (de staat) wanneer jonge moslims zich laten rekruteren (Delft en Vilvorde) om in Syrië te gaan vechten. De staat is amoreel: vanaf 18 jaar is iemand meerderjarig en verantwoordelijk voor zijn eigen beslissingen. Staan deze moslim jongeren goed in de maatschappij? Kunnen pubers verstandige keuzes maken? Scheiding tussen kerk/moskee en staat wil niet zeggen scheiding tussen religie en samenleving.

Ontwikkelingen in de samenleving kwamen aan bod: individualisering en globalisering, economische, technische en culturele veranderingen. Ingebracht werd dat we een lange weg te gaan hebben van multicultureel naar intercultureel, en wellicht nu naar transcultureel. Mensen raken meer en meer geïnformeerd over en georiënteerd op de wereld. Daarbij raken culturen, mensbeelden en religieuze identiteiten aan elkaar. Het Christendom gaat uit van de individuele mens; mensen komen tot hun recht tussen andere mensen en de christendemocratie stelt de samenleving centraal. Het mensbeeld van de Islamitische traditie is meer egalitair; het gelijkheidsbeginsel is gebaseerd op een collectieve identiteit. Vergeleken met Westerlingen hebben Aziaten weer een ander mensbeeld. Het humanisme stelt de mens centraal: het is weinig of niet godsdienstig en biedt een perspectief op de universele mens. Geconstateerd wordt dat in het postmoderne tijdperk alles (normen en waarden) relatief geworden zijn en dat betekent een tekort aan gedragsregels: alleen de staat (overheid) is en blijft normstellend (wetshandhaving). Bepleit werd om voor een dergelijke toekomst te waken en de christelijke filosofie te herwaarderen als ook de christelijke politieke filosofie tbv. het CDA als partij. Op dit onderwerp werd de heterogene samenstelling van de groep duidelijk.

Het CDA is een brede volkspartij: de kernwaarden van het CDA zijn ijzersterke uitgangspunten die centraal staan voor christendemocraten. Dit waren de belangrijke redenen die naar voren kwamen om lid te zijn van het CDA. Verder werden ook genoemd

“middenpartij zijn” en de christelijke traditie waarin de partij zijn wortels heeft. Kernwaarden veranderen in de tijd qua betekenis; als gevolg van veranderingen in de samenleving en het toenemend kosmopolitisch denken is herijken met elkaar zinvol.

Tal van onderwerpen bleven liggen (mosliminternaten, adoptieouderschap, Godslastering). Het was evenwel een boeiende avond met een geanimeerde discussie over praktijk en politiek - met filosofische diepgang. Filosoferen levert niet meer CDA-stemmers op. Hierop werden actiemogelijkheden geventileerd bv. om als middenpartij verbinding te zoeken met allerlei organisaties (KBO). Iedereen kan zijn bijdrage leveren: uiteindelijk gaat het om gedrag en een zelfbewuste CDA-houding. Nagenoeg alle aanwezigen zijn op meer dan een manier actief betrokken op de christendemocratie; dit tot aangename verrassing van een van de gasten. Souaad werd van harte bedankt voor haar inleiding. Als attentie kreeg ze kersverse publicatie van het WI overhandigd “Geloof in de Samenleving”.